

O B S A H

Úvod	5
A. Obecné základy bezpečnosti práce a ochrany zdraví žáků ve škole	
I. Fyziologie práce (R. Moravec)	9
Přehled tělesného vývoje žáků	9
Některé zvláštnosti tělesného vývoje dětí a mládeže	10
Základy fyziologie práce	18
Únavu a její prevence	24
Organizace učebního procesu z hlediska fyziologie práce	25
II. Hygiena práce (A. Nauš)	27
Pracovní pohoda	27
Osvětlení	28
Vytápění	33
Větrání	34
Zásobování vodou	35
Osobní hygiena	36
Hygienické požadavky na zaměstnance školních kuchyní	37
Hygienická zařízení	38
Úklid	41
Údržba	42
III. Bezpečnost práce (R. Moravec)	43
Úvodní poznámka	43
Výchova k bezpečné práci	44
Stroje a výrobní zařízení na pracovištích	47
Pracovní oděv	51
Osobní ochranné pomůcky	54
Elektrická instalace	58
Plynovodní instalace	60
Výtahy	62
Bezpečnost a ochrana zdraví při práci s ručními nástroji	63
Protipožární ochrana	71
IV. Zdravotní péče (A. Nauš)	73
Péče o zdraví žáků	73
Boj s úrazy	76
Očkování proti přenosným nemocem	78
V. První pomoc (R. Moravec)	80
VI. Nemoci z povolání (R. Moravec)	104
B. Bezpečnost práce a ochrana zdraví při pracovním vyučování	
I. Úvodní metodické poznámky (Fr. Zemánek)	115
II. Ruční práce (A. Nauš)	119
III. Práce v dílnách (R. Moravec)	121
Umístění, velikost a prostorové uspořádání dílen	122
Vybavení a zařízení dílen	123

Organizace práce v dílnách	127
Nejčastější příčiny úrazů ve školních dílnách	129
IV. Práce v kuchyni (R. Moravec)	130
V. Práce na pozemku (R. Moravec)	132
 C. Bezpečnost a ochrana zdraví při vyučování základům výroby	
I. Úvodní metodické poznámky (Fr. Zemánek)	135
II. Výuka bezpečnosti a hygieny práce na odborných školách (R. Moravec)	138
III. Organizace vyučování základům výroby (A. Nauš)	141
IV. Stručné informace o základních odvětvích se zřetellem k bezpečnosti práce a ochraně zdraví žáků při praktické výuce a exkurzích	144
Doly (A. Nauš)	144
Hutě (A. Nauš)	146
Slévárny (A. Nauš)	148
Kovárny (A. Nauš)	150
Strojírenská výroba (R. Moravec)	150
Chemická výroba (A. Nauš)	153
Chemická čistírna (A. Nauš)	161
Výroba plastických hmot (A. Nauš)	162
Výroba skla (A. Nauš)	
Zpracování kůží (A. Nauš)	163
Stavebnictví (A. Nauš)	164
Zpracování dřeva (A. Nauš)	166
Textilní výroba (A. Nauš)	170
Potravinářský průmysl (A. Nauš)	172
Zemědělská výroba (R. Moravec)	177
Zdravotnictví (R. Moravec)	178
 D. Bezpečnost práce a ochrana zdraví v odborných pracovnách, laboratořích a kabincích	
I. Úvodní metodické poznámky (Fr. Zemánek)	181
II. Odborné pracovny (A. Nauš)	185
III. Jedy (A. Nauš)	192
IV. Stlačené plyny (A. Nauš)	198
V. Hořlaviny (A. Nauš)	202
VI. Elektrická zařízení (A. Nauš)	206
VII. Ionizující záření (A. Nauš)	210
VIII. Insekticida (A. Nauš)	215
IX. Technická antibiotika (A. Nauš)	219
X. Infekce (R. Moravec)	220
XI. Alergie (R. Moravec)	224
 E. Bezpečnost a ochrana zdraví při školních exkurzích a vycházkách	
I. Úvodní metodické poznámky (Fr. Zemánek)	227
II. Organizace exkurze (A. Nauš)	229

F. Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při veřejně prospěšné práci žáků	
I. Úvodní metodické poznámky (Fr. Zemánek)	233
II. Organizace veřejně prospěšné práce žáků (R. Moravec)	235
G. Úkoly a odpovědnost školských pracovníků podle právních předpisů o bezpečnosti práce a ochraně zdraví žáků při práci	
I. Povinnosti školských pracovníků v péči o bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci (V. Petřík)	239
II. Úkoly a povinnosti odborových orgánů na úseku bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci [V. Petřík]	246
III. Odpovědnost při plnění povinností a úkolů na úseku ochrany zdraví a bezpečnosti při práci (V. Petřík)	250
Příloha	
Přehled nejdůležitějších právních předpisů (R. Moravec)	257
Československé státní normy (R. Moravec)	259
Vhodné filmy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (R. Moravec)	260
Literatura	262